

บทที่ 5

สรุปผลการศึกษา อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

สรุปผลการศึกษา

การค้นคว้าแบบอิสระเรื่อง ลักษณะผู้นำของผู้บังคับบัญชาและความพึงพอใจต่อการบังคับบัญชาของผู้ใต้บังคับบัญชา มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาลักษณะผู้นำของผู้บังคับบัญชาและความพึงพอใจต่อการบังคับบัญชาของผู้ใต้บังคับบัญชา ผลการศึกษาสรุปได้ดังนี้

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นหญิง ร้อยละ 72.4 มีอายุระหว่าง 27-35 ปี ร้อยละ 39.5 มีการศึกษาระดับปริญญาตรี ร้อยละ 40.8 มีสถานภาพโสด ร้อยละ 59.2 มีระยะเวลาการปฏิบัติงานอยู่ระหว่าง 3-6 ปี ร้อยละ 38.2 และผู้บังคับบัญชาที่ถูกประเมินเป็นเพศชายเท่ากับเพศหญิง ร้อยละ 50.0 ผู้บังคับบัญชาส่วนใหญ่เป็นรองผู้จัดการ ร้อยละ 51.3 ผู้บังคับบัญชามีลักษณะผู้นำโดยรวมอยู่ในระดับสูง โดยมีลักษณะผู้นำสูงทางด้านตั้งความคาดหวังในตัวผู้ใต้บังคับบัญชา ด้านให้ข้อมูลข่าวสารแก่ผู้ใต้บังคับบัญชา ด้านความน่าไว้วางใจของผู้บังคับบัญชา และมีลักษณะผู้นำระดับปานกลางทางด้านสนใจความรู้สึกรู้สึกของผู้ใต้บังคับบัญชา ผู้ใต้บังคับบัญชามีความพึงพอใจต่อการบังคับบัญชาโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง

จากการศึกษาเปรียบเทียบ ลักษณะผู้นำของผู้บังคับบัญชา พบว่า ผู้บังคับบัญชาที่เป็นเพศชายมีลักษณะผู้นำโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีลักษณะผู้นำด้านต่างๆ อยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้นด้านตั้งความคาดหวังในตัวผู้ใต้บังคับบัญชา อยู่ในระดับสูง ส่วนผู้บังคับบัญชาที่เป็นเพศหญิงมีลักษณะผู้นำโดยรวมและแต่ละด้านอยู่ในระดับสูง

ผู้ใต้บังคับบัญชามีความพึงพอใจต่อการบังคับบัญชาของผู้บังคับบัญชาที่เป็นเพศชายและเพศหญิงโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และผู้ใต้บังคับบัญชาทั้งเพศชายและเพศหญิงมีความพึงพอใจต่อการบังคับบัญชาของผู้บังคับบัญชาโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง

ผู้ใต้บังคับบัญชาที่สำเร็จการศึกษาระดับประถมศึกษาปีที่ 6 อนุปริญญา/ปวส. และสูงกว่าปริญญาตรี มีความพึงพอใจต่อการบังคับบัญชาของผู้บังคับบัญชาโดยรวมอยู่ในระดับสูง ส่วนผู้ใต้บังคับบัญชาที่สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช. ปริญญาตรี มีความพึงพอใจต่อการบังคับบัญชาของผู้บังคับบัญชาโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง

ผู้ใต้บังคับบัญชาที่มีระยะเวลาการปฏิบัติงานน้อยกว่า 3 ปี มีความพึงพอใจต่อการบังคับบัญชาของผู้บังคับบัญชาโดยรวมอยู่ในระดับสูง ส่วนผู้ใต้บังคับบัญชาที่มีระยะเวลาการปฏิบัติงาน

ระหว่าง 3-6 ปี และระยะเวลาการปฏิบัติงานระหว่าง 7-10 ปี ระยะเวลาการปฏิบัติงาน 10 ปีขึ้นไป มีความพึงพอใจต่อการบังคับบัญชาของผู้บังคับบัญชาโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง

อภิปรายผลการศึกษา

การศึกษาลักษณะผู้นำของผู้บังคับบัญชา และความพึงพอใจต่อการบังคับบัญชาของผู้ใต้บังคับบัญชา ได้นำทฤษฎีและวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องมาอภิปรายผล ดังนี้

ผู้บังคับบัญชาในฝ่ายผลิตของโรงงานผลิตเครื่องประดับเงินในจังหวัดนครปฐมส่วนใหญ่มีลักษณะผู้นำด้านตั้งความคาดหวังในตัวผู้ใต้บังคับบัญชา โดยต้องการให้ผู้ใต้บังคับบัญชาใช้ความพยายามเพื่อบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ ทำงานมากที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ สร้างกฎเกณฑ์ในการทำงานที่เคร่งครัดเพื่อให้ผู้ใต้บังคับบัญชาปฏิบัติตาม ให้ผู้ใต้บังคับบัญชาพยายามอย่างเต็มที่ในการบรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ตรวจสอบคุณภาพงานที่ผู้ใต้บังคับบัญชาทำอย่างเคร่งครัด ไม่ต้องการให้ผู้ใต้บังคับบัญชาเป็นสาเหตุของความสูญเสียหรือเสียหายในการทำงาน ต้องการให้ผู้ใต้บังคับบัญชาทำงานเสร็จภายในเวลาที่กำหนด รายงานผลการดำเนินงานเป็นระยะ ๆ ต้องการให้ผู้ใต้บังคับบัญชาเป็นผู้มีความรับผิดชอบในการทำงานตลอดเวลา และติเตียนผู้ใต้บังคับบัญชาตามจำเป็น

การที่ผู้บังคับบัญชาในฝ่ายผลิตของโรงงานผลิตเครื่องประดับเงินในจังหวัดนครปฐมส่วนใหญ่มีลักษณะผู้นำด้านตั้งความคาดหวังในตัวผู้ใต้บังคับบัญชาอยู่ในระดับสูง อาจเนื่องมาจากลักษณะของงานผลิตเครื่องประดับ เป็นงานที่ต้องใช้ทักษะและความชำนาญในการผลิต เพื่อให้คุณภาพของชิ้นงานที่ออกมาเป็นที่พอใจของลูกค้า ดังนั้นผู้นำจึงคาดหวังว่าผู้ใต้บังคับบัญชาซึ่งส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับปริญญาตรี ว่าเป็นบุคคลที่มีความรู้ความสามารถที่เป็นประโยชน์ต่อองค์กร สามารถทำทุกสิ่งได้อย่างมีประสิทธิภาพ ประสิทธิภาพ ตามคำแนะนำและความรับผิดชอบที่ได้รับมอบหมาย เพื่อบรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

หากพิจารณาลักษณะผู้นำทั้ง 4 ด้าน เปรียบเทียบในแง่ของมิติ 2 มิติ คือ มิติการมุ่งเน้นคน และมิติการมุ่งเน้นงาน พบว่าลักษณะผู้นำด้านตั้งความคาดหวังในตัวผู้ใต้บังคับบัญชา มีลักษณะคล้ายคลึงกับผู้นำแบบมุ่งงาน โดยไม่ได้ให้ความสำคัญต่อความคิดเห็นและความรู้สึกของผู้ใต้บังคับบัญชา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยก่อนหน้าของ ศรีสกุล สังข์ศรี ที่พบว่าผู้ใต้บังคับบัญชาจะมีความพึงพอใจในงานมากที่สุด เมื่อผู้บังคับบัญชามีลักษณะผู้นำด้านสนใจความรู้สึกของผู้ใต้บังคับบัญชา และด้านความน่าไว้วางใจของผู้บังคับบัญชา และมีความพึงพอใจรองมา เมื่อผู้บังคับบัญชามีลักษณะผู้นำในด้านให้ข้อมูลข่าวสารแก่ผู้ใต้บังคับบัญชาและด้านตั้งความคาดหวังในตัวผู้ใต้บังคับบัญชาตามลำดับ ซึ่งผู้บังคับบัญชาของโรงงานผลิตเครื่องประดับเงิน

มีลักษณะผู้นำด้านตั้งความคาดหวังในตัวผู้ได้บังคับบัญชาในระดับสูง แต่มิได้ให้ความสำคัญต่อลักษณะผู้นำในด้านอื่น ๆ คือ การสนใจความรู้สึก การให้ข้อมูลข่าวสาร หรือการให้ความรู้ การฝึกอบรม ซึ่งถือเป็นสิ่งสำคัญในการเสริมสร้างทักษะในการทำงาน ทำให้ผู้ได้บังคับบัญชามีความรู้สึกลอยอยู่ในภาวะที่ถูกกดดันในการทำงาน เพื่อให้บรรลุผลสำเร็จตามที่ผู้บังคับบัญชาคาดหวัง จึงส่งผลให้ผู้ได้บังคับบัญชามีความพึงพอใจต่อการบังคับบัญชาในระดับปานกลางเท่านั้น ผู้ได้บังคับบัญชาจึงมีความพึงพอใจต่อการบังคับบัญชาในระดับปานกลางเท่านั้น

ข้อเสนอแนะสำหรับการประยุกต์ใช้

การศึกษาลักษณะผู้นำของผู้บังคับบัญชา และความพึงพอใจต่อการบังคับบัญชาของผู้ได้บังคับบัญชาของโรงงานผลิตเครื่องประดับเงินในจังหวัดนครปฐม มีข้อเสนอแนะ คือ

1. ผู้บังคับบัญชาของโรงงานผลิตเครื่องประดับเงินในจังหวัดนครปฐม ในที่นี้คือผู้จัดการและผู้ช่วยผู้จัดการในฝ่ายผลิต ซึ่งเป็นตำแหน่งที่สำคัญในการผลักดันองค์กรให้ก้าวหน้า อันจะต้องทำหน้าที่ทั้งบริหารงานและบริหารบุคคล จึงควรให้ความสำคัญต่อลักษณะความเป็นผู้นำในแต่ละด้านอย่างมีประสิทธิภาพ จะต้องรู้จักควบคุมอารมณ์และกิริยามารยาทที่ปฏิบัติต่อผู้ได้บังคับบัญชา รวมถึงถึงการตัดสินใจจะต้องอยู่บนพื้นฐานของข้อมูลที่ต้องการ และควรจะใช้วิธีการบริหารแบบปรึกษาหารือ โดยให้ผู้ได้บังคับบัญชามีส่วนแสดงความคิดเห็นในการปรับปรุงพัฒนา หรือแก้ไขปัญหานั้นด้วย

2. ผู้บังคับบัญชาควรส่งเสริมและสนับสนุนให้เกิดการติดต่อสื่อสารระหว่างหน่วยงานเป็นไปอย่างรวดเร็วและน่าเชื่อถือ รวมทั้งส่งเสริมให้มีการสื่อสารจากเบื้องล่างสู่เบื้องบน (Bottom up) เพื่อเป็นการเสริมสร้างให้ผู้ได้บังคับบัญชากล้าพูดและกล้าแสดงความคิดเห็น เพื่อเป็นการสร้างให้ผู้ได้บังคับบัญชามีประสิทธิภาพเพิ่มมากยิ่งขึ้น

3. ผู้บังคับบัญชาของโรงงานผลิตเครื่องประดับเงินในจังหวัดนครปฐม ควรพัฒนาตนเองให้มีลักษณะผู้นำในด้านการสนใจความรู้สึกของผู้ได้บังคับบัญชา ด้วยการเข้าฝึกอบรมและพัฒนาศักยภาพ เพื่อเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจ ความสามารถ ของผู้บังคับบัญชาให้มีลักษณะผู้นำในด้านดังกล่าวให้มีระดับสูงขึ้น

ข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษาในอนาคต

1. ผลการศึกษานี้ เป็นผลงานที่ศึกษาเฉพาะโรงงานผลิตเครื่องประดับเงิน 4 แห่งในจังหวัดนครปฐม เท่านั้น ดังนั้นในการศึกษาครั้งต่อไป ควรศึกษาลักษณะผู้นำของผู้บังคับบัญชาและความพึงพอใจต่อการบังคับบัญชาของผู้ได้บังคับบัญชากับองค์กรอื่น ๆ

2. ผลการศึกษาครั้งนี้ เป็นผลงานที่ศึกษาเฉพาะโรงงานผลิตเครื่องประดับเงิน 4 แห่งในจังหวัดนครปฐม ซึ่งเป็นบริษัทของชาวต่างชาติ และบริหารงานโดยคนต่างชาติ ซึ่งผู้ศึกษาใคร่ขอเสนอแนะให้ผู้สนใจทำวิจัยเพิ่มเติมโดยศึกษาเปรียบเทียบระหว่างโรงงานผลิตเครื่องประดับเงินที่เป็นของบริษัทข้ามชาติกับโรงงานผลิตเครื่องประดับเงินที่เป็นของคนไทย จะได้ทราบข้อเท็จจริงที่แตกต่างกันของคุณลักษณะความเป็นผู้นำระหว่างบริษัทของคนไทยและของต่างชาติ

3. เนื่องด้วยการวิจัยครั้งนี้มีข้อจำกัดในเรื่องของเวลา จึงใช้เพียงแบบสอบถามเท่านั้น มิได้ใช้วิธีการอื่นเพิ่มเติม เช่น การสังเกต หรือสัมภาษณ์ ดังนั้น ข้อมูลที่ได้รับอาจจะยังไม่สมบูรณ์เท่าที่ควร ถ้ามีการใช้เครื่องมืออื่น ๆ เพิ่มเติม เช่น การสัมภาษณ์ผู้ได้บังคับบัญชาเพิ่มเติม ซึ่งอาจจะได้มุมมองต่อองค์กรและผู้นำที่หลากหลายมากยิ่งขึ้น

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved